

Åttonde roten, tomt 5

Kvarteret Gästgivaren

Tjugonde roten 1637–57v

Kronhusgatans södra sida nära östra val-
len

Elfte roten 1657h–70

Förste kände ägaren

Anders Ersson sager (sågare) R20

I mantalslängd: 1644, 1647–54: 2 mtl, 1655: 1 mtl, troligen densamme som *Anders Eriksson Cronans båtsman R20* 1646: 1 mtl

Anders Ersson sågare bakugnslängden t.o.m. 1675 (M1676: 1 tomt, GT: 1670–75) 1662–63: 1/2 1665–66: 2, 1667–75 *Anders båtsman* 1667–68. Änkan nämnes 1676–81.

Christopher Joensson besökare 1670

Jöns Jerndragare 1673–75, M1676 ej tomt.

1696 års tomtöre betalades av "Sven Gustafs änka".

Underskulten Olof Katt

1697–, änkan 1705–1720

Underskulten Olof Katts änka kallas 1717 utfattig och hade 1715 *Anders Persson* båtekarl som inneboende. Hon bör vara den hustru *Johanna Andersdotter Norén* som 25.2.1721 sålde hus och gård på Kronhusgatan mellan avlidne *Sven däledragares* änka *Kerstin Andersdotter* i väster och däledragaren *Jon Jonsson* i öster till *karduansmakare Petter Caspersson Wolter*, som 1725 hade sin son gesällen *Anders Wolter* boende hos sig. Enligt uppbudet den 12.6.1727 var köpesumman 300 d smt med villkor att säljaren under sin livstid skulle få förfoga över en liten nattstuga över portgången till dess att andra rum blev byggda uppe i bakgården. Gården uppbjöds den 4.10.1725 av borgaren *Isak Hultengren* (se 7.73) på grund av en skuld, som Wolter hade till honom på 60 d smt. Wolter avled 1731, varefter gården ärvdes av hans änka *Kerstin Nilsson*, död 8.11.1739. Hon hade tidigare varit gift med *svarvaren Anders Kloot*, död 1705. Med Wolter hade hon sonen *Caspar*, karduansmakare i Hamburg. Hennes son med svarvaren Kloot, *karduansmakaregesällen Anders Andersson Kloot*, hade avlidit redan 1729 och efterlämnat änkan *Maria Nilsson Liedbom*. Denna inköpte på auktion 2.5.1740 för 200 d smt svärmoderns gård på Kronhusgatan. Samma år gifte hon om sig med *kyrkväktaren Peter Wahlberg*. Makarna sålde gården på Kronhusgatan till *plåtslagaren Anders Pihl*, som 26.10.1744 för 200 d smt till änkan *Ingeborg M Jung* pantsatte gården – nu belägen mellan bakaren *Niclas Kollberg* och *Sven Jungs* änka.

Den 27.7.1752 uppbjöd *klensmeden Lorentz Helgesson* första gången ett vid Kronhusgatan beläget hus mellan bagaren *Collbergs* änka å västra och bryggareänkan *Anna Siörsbos* gård å östra,

som han köpt av plåtsmeden Anders Pihl och dess *hustru Helena Pihl* för 350 d smt och en discretion eller äreskänkt på 32 daler i samma mynt. Redan den 17 i samma månad hade Lorentz Helgesson för ett lån av 300 d smt pantsatt gården till segelmakare *Anders Wennerberg* som förmyndare: grannen i öster kallades då "Nilses änka i Siörsbo". Vid bouppteckning 28.6.1756 efter Lorentz Helgessons första hustru *Ingrid Tholsdotter Winberg* beskrives gården sålunda: "en gammal nedrutten och förfallen gård med hus på Kronhusgatan åt vallen mellan bryggare Siörsbos änka i öster och bakaremästare Anders Apelberg i väster, värd 330 daler".

Ingrid Winberg var dotter till *Thol Winberg* och *Anna Bengtsdotter*, vilken senare blev omgift med båtekarlen *Engelbrekt Mårtensson*.

Lorentz Helgessons andra hustru hette *Brita Cajsa Lund*.

Av bouppteckningen efter henne, som inte företogs förrän 11.3.1774, framgår det att åbyggnaden vid hustruns död 1764 hade varit förruttnad, men 1767 hade den blivit nybyggd. Den brann 1772 men återuppbyggdes till ett värde av 1 850 d smt.

Det var tydligen i samband med denna återuppbyggnad som klensmeden Lorentz Helgesson pantsatte hus och gård på Kronhusgatan den 1.3.1773 till *snickaren* mästare *Carsten Diedrik Lohman* för en skuld på 100 d smt. Bouppteckningen efter Lorentz Helgessons tredje hustru *Anna Dorothea Resch eller Rasch*, som avled barnlös i december 1787, företogs 23.6.1788 och upptar *hälften* i tomt nummer fem Kronhusgatan mellan karduanmakare *Carl Björkman* i öster och bakaremästare *Dahlgren* i väster, värd 230 rdr specie. Till utbekommande av snickaren mästare Lohmans hos klensmeden mästare Lorentz Helgesson och dess son *Johan Helgesson* utestående fordringar enligt magistratens utslag 27.11.1788 såldes Lorentz Helgessons vid Kronhusgatan i åttonde roten under nummer 5 belägna hus och gård på auktion till *snickaren Carsten Diedrik Lohman* för 246 rdr specie.

Klensmedsmästaren Bengt Elgquist var enligt magistratens resolution 21.5.1787 ålagd att betala snickaren mästare Carsten Diedrik Lohman. Av detta skäl ägde auktion rum den 11.10.1787 på Elgquists vid Kronhusgatan mellan garvaren mästare Björkmans å östra och bagaren mästare Dahlgrens å västra sidan liggande fastigheter belägna hus och gård bestående i hälften av tomten, övra våningen av huset innehållande tvenne boningsrum samt ett större och ett mindre kök, hälften i smedjan och avträdeshusen men ingen rätt i de på gården planterade fruktträden. Hans andel i gården värderades till 250 rdr specie lika med 1 500 d smt. Även denna del inropades av snickaren Carsten Diedrik Lohman, denna del för 1 100 d smt eller 183:16 rdr specie.

Carsten Diedrich Lohman efterlämnade 1789: utom sin bostadsgård på Köpmansgatan 6.46 (se biografi där) hus och gård på Kvarnberget, dito på Kronhusgatan nr 8.5, som såldes till

slaktarålderman Johan Ryberg,

för 450 rdr specie. (uppbud 3.5 1790). Slaktare Johan Ryberg fick burskap 19.7.1782 och avled 29.1.1814. Vid sin död ägde han *ödetomten* nummer fem i Kronhusgatan i åttonde roten, 400 rdr bco samt egendomen Bua Norgården i Frölunda, 10 000 rdr. Han var gift med *Juliana Höök*, född 1771, död 10.8.1834, dotter till rustmästaren *Jonas Höök*, död 1782, och *Maria Christina Asp* och omgift med *slaktaremästare Georg Wollenberg* (uppbud av 8.5 17.1.1820), (Berg II:9–10, 182).

Senare uppbud av 8.5

grossh Olof Bredberg

3.5.1830

insp Petter Pettersson 27.4.1835
(+ del i nr 6) Tapetsör Johan Eric Lindblad 12.6.1854
(2/3) Ferd Fraenkel 22.8.1859

Senare uppbud av 8.5—8.6

mamsell Jeanette Fraenkel 22.6.1868